

Lelystad

Kees Bakker

"Dit verslag is geschreven in het kader van 100x100. 100 correspondenten voor de nieuwe gemeenteraad (2014-2015). Zie ook 100x100.nl"

Inleiding

Bij mijn toetreding tot het illustere gezelschap van 100x100-correspondenten vroeg ik mij een aantal dingen af over mijn eigen gemeente Lelystad. 1. Is het nieuwe college van burgemeester en wethouders klaar voor burgerparticipatie? 2. Zijn de ambtenaren op het Stadhuis er klaar voor? 3. Is de gemeenteraad er klaar voor?

Twijfel

Eerlijk gezegd had ik bij het laatste mijn grootste twijfels. In de twintig jaar dat ik de gemeenteraad nu volg als verslaggever voor de plaatselijke krant, een uitstervend beroep trouwens, is het mij opgevallen dat de gemeenteraad zegt op hoofdlijnen te willen besturen, maar in veel dossiers uren bakkeleit over punten en komma's, om die vervolgens ook daadwerkelijk te zetten. Soms is er sprake van een bewonderenswaardige nauwgezetheid, soms van een ergerniswekkende controledrift.

Daarbij komt dat de gemeenteraad van Lelystad erg verdeeld is. De 35 zetels werden na de verkiezingen verdeeld over 11 partijen, inmiddels zijn dat er 12; de eerste splitsing is een feit. Het college bestaat uit 5 partijen (VVD, InwonersPartij, PvdA, SP en CU), die gezamenlijk 19 van de 35 zetels hebben. Voor de splitsing bij de InwonersPartij waren dat er 21. Er zijn 5 (!) lokale partijen in Lelystad (sommige partijen die ook landelijk opereren noemen zichzelf in Lelystad een lokale partij, maar u begrijpt wat ik bedoel). Veel van die partijen zijn ontstaan uit onvrede met de huidige politiek. Zitten zulke partijen wel te wachten op participerende burgers? Of willen die partijen de prachtige ideeën en initiatieven van die burgers juist voor zichzelf houden, om ze als eigen successen te kunnen opvoeren?

Wie doet mee?

Vlak voor de verkiezingen heeft de oude gemeenteraad een voorstel aangenomen, waarin de nieuwe blik op burgerparticipatie staat beschreven. Dat voorstel heeft de uitdagende titel '[De gemeente doet mee](#)'. Niet iedere partij begreep dat ("Moet het niet zijn 'De burger doet mee'?", "Nee, in de nieuwe gedachte zijn wij degene die mogen meedoen met de burger"). In het nieuwe [coalitieakkoord](#) en later ook het [raadsprogramma](#) staat summier iets over burgerparticipatie. Er staat dat de gemeente in haar nieuwe rol moet faciliteren, stimuleren en waar nodig regisseren en handhaven. Ook staat er dat er op kleine schaal geëxperimenteerd zal worden met inrichting, beheer en onderhoud van de openbare ruimte door burgers en bewonersgroepen zelf.

Al vrij snel na het aantreden van het nieuwe college doet zich een burgerinitiatief voor, genaamd '[Buurtrechten](#)', waarbij de gemeenteraad wordt gevraagd groepen burgers een drietal rechten toe te kennen: 1. Het recht om uit te dagen, 2. Het recht op maatschappelijk vastgoed en 3. Het recht op buurtplanning. Daarbij worden door enkele partijen vooral veel beren op de weg gezien, met name bij het tweede punt. Wat als er dingen misgaan? Hoe voorkom je dat? Andere partijen zijn daar niet zo bang voor en zeggen zelfs 'Dan gaat het maar een keer mis. Dan leren we daarvan'. Als in de besluitvormende vergadering de

initiatiefgroep het tweede recht laat vallen, blijken er geen beren meer op de weg en gaat de gemeenteraad er mee akkoord.

Rest de ambtenaren: zijn die er klaar voor? Er zijn enkele verlichte zielen in het Stadhuis, die er hard aan trekken. De tijd zal leren of zij in staat zullen zijn hun collega's mee te bewegen richting burgerparticipatie, maar vooralsnog lijkt het ambtelijk apparaat welwillend en flexibel.

Conclusie

Concluderend: er zit beweging in, maar er is nog een lange weg te gaan. En mijn twijfel blijkt niet onterecht: er zijn veel partijen in de gemeenteraad die moeite hebben met het begrip burgerparticipatie en daarin vooral angst hebben dat de hele boel zonder regie en vaste, strenge kaders ontspoord. Die angst beperkt zich niet tot de aloude, gevestigde partijen; ook nieuwe lokale partijen hebben er last van.

Nawoord

Tot slot verdient het vermelding dat het college van B&W ook bij de begroting een vorm van burgerparticipatie wilde toepassen. Die begroting kwam met stoom en kokend water tot stand, de verkiezingen en periode van collegevorming maakten dat alles snel moest gebeuren, maar toch zag men kans een burgerpeiling te houden ('Waar kan wel en waar kan absoluut niet op bezuinigd worden?') en geïnteresseerde burgers een workshop aan te bieden, waarmee men inzicht kreeg in de begroting, hoe die tot stand komt, welk bedrag van de totale begroting een vaste bestemming kent en welk bedrag vrij te besteden is.

Als vervolg daarop heeft de gemeenteraad een aantal van die geïnteresseerde inwoners uitgenodigd de diepte in te gaan, middels diepte-interviews waarin men een aantal dilemma's kreeg voorgelegd. Dat resulteerde in een nagebootste raadsvergadering waarin die burgers een aantal knopen moesten doorhakken en een aantal [mooie verhalen, met video's](#). Opgetekend door ondergetekende.

Het begin is er. Maar er moet nog heel wat water door de Rijn stromen....

p.s. Het is natuurlijk leuk de eerste 100 dagen van het nieuwe college te volgen, maar dat heeft eigenlijk alleen maar zin als ook de laatste 100 dagen worden gevolgd, zeker als daarin specifiek wordt ingezoomd op de bereikte resultaten voor wat betreft burgerparticipatie. Tot over drie jaar dus!

Kees Bakker